

VÝCHOVNÝ PROGRAM
pre ŠKOLSKÝ INTERNÁT, ktorý je súčasťou
SPOJENEJ ŠKOLY INTERNÁTNEJ,
Komenského 3, Humenné

Názov VPŠZ:	Výchovný program pre školský internát, ktorý je súčasťou Spojenej školy internátnej, Komenského 3, Humenné
Forma výchovy a vzdelávania	týždenná
Vyučovací jazyk	štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.
Druh ŠZ	štátne
Predkladateľ	Školský internát, ktorý je súčasťou Spojenej školy internátnej
Adresa:	Komenského 3, 066 01 Humenné
IČO	42080487
Riaditeľka školy	Mgr. Erika Firdová
Kontakty	tel.: 057/ 7722669, fax: 057/ 7884481, e-mail spojskolahe@gmail.com
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy Prešov, Tarasa Ševčenka 11, 081 01 Prešov
Dátum prerokovania ŠkVP v pedagogickej rade	21.8.2023
Dátum prerokovania ŠkVP v rade školy	24.8.2023
Miesto vydania ŠkVP	Spojená škola internátna, Komenského 3, Humenné
Vypracovala	Mgr. Terézia Repková

podpis riaditeľky a pečiatka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť VPŠZ od	1.9.2023	

OBSAH

1 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy.....	5
1.1 Poslanie výchovy	5
1.2 Charakteristika výchovy a vzdelávania v školskom klube detí	5
2 Formy výchovy a vzdelávania	6
3 Výchovný jazyk	6
4 Tematické oblasti výchovy	6
2.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	7
5 Výchovný plán	10

Výchovný program školského internátu je určený deťom/žiakom všetkých organizačných zložiek Spojenej školy internátnej. Je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi zákona o výchove a vzdelávaní, rozvíja vedomosti, zručnosti a postoje detí/žiakov získané vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole, rešpektuje záujmy a potreby detí/žiakov. Obsah a ciele výchovy sa realizujú v priamej i nepriamej činnosti v rámci celého denného režimu, realizuje sa **pondelok až štvrtok** podľa uvedenej štruktúry:

- **12.35 – 13.00** – Sebaobslužné činnosti, hygiena, obed, presun žiakov do ŠI
- **13.00 – 14.00** - Popoludňajší odpočinok, osobné voľno, rozvoj záujmov,
- **14.00 – 15.00** – Príprava na vyučovanie (pondelok, streda štvrtok)
utorok: Tematická oblasť výchovy - Spoločnosť a príroda
- **15.00 – 15.30** – Sebaobslužné činnosti, hygiena, olovrant
- **15.30 – 16.30** – Tematická oblasť výchovy - podľa týždenného rozvrhu (TOV)
- **16.30 – 17.30** – Rekreačná činnosť -pohybové hry s pravidlami, hudobno-pohybové aktivity, psychomotorické hry, kooperatívne hry, kompenzačné cvičenia, telovýchovné chvíľky, kruhové hry, vychádzky.
- **17.30 – 18.00** - Príprava na večeru, večera
- **18.00 - 19.00** - Relaxačno-oddychové činnosti
- **19.00 – 19.30** - Večerná hygiena

Výchovný program je integrovaný do piatich tematických oblastí výchovy

1 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy

1.1 Poslanie výchovy

Poslaním výchovy v školskom internáte je poskytovanie všestrannej pomoci deťom a žiakom pri ich príprave na vyučovanie, formovanie aktívneho postoja detí a žiakov k sebaobslužnému a sebaobslužnému, uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov. Súčasťou je rozvíjanie nadania, špecifických schopností a tvorivosti, aktívne využívanie voľného času, odдых a relaxácia. Školský internát poskytuje priestor pre personalizáciu (objavovanie a definovanie seba), inklúziu (prijatie druhého za partnera, spoločníka a spolutvorcu) a subjektívnu pohodu (wellbeing – schopnosť rasti bez strachu a úzkosti). Podporuje rozvíjanie interpersonálnych zručností (soft skills), prehĺbovanie digitálnych zručností ako súčasť rozvinutého kritického a analytického myslenia, ale aj poznanie nebezpečenstva, ktoré online prostredie prináša. Samozrejmosťou je aj spolupráca v online prostredí vyžívaním kolaboratívnych nástrojov, či funkčná práca s aplikáciami.

1.2 Ciele výchovy a vzdelávania v školskom internáte

Ciele výchovy v školskom internáte sa naplňujú prostredníctvom okruhov činností (aktivít v režimových častiach dňa), ktorými sú odpočinkové a relaxačné činnosti, sebaobslužné činnosti, dobrovoľnícke aktivity, príprava na vyučovanie, rekreačné a záujmové činnosti.

Cieľom výchovy a vzdelávania v ŠI je umožniť dieťaťu/žiakovi:

- rozvíjať kľúčové kompetencie (súbor vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie osobnosti), ktoré deti/žiaci získavajú vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,

- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je žiak občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- dosiahnuť čo najvšestrannejší rozvoj osobnosti s prihliadnutím na optimálne možnosti, dané povahou a stupňom postihnutia,
- dosiahnuť žiaducu úroveň vzdelanosti a vycvorenosti,
- dosiahnuť maximálny stupeň socializácie,
- nadviazať na výchovnovzdelávaciu činnosť školy v čase mimo vyučovania,
- uspokojiť individuálne potreby a záujmy,
- pripraviť sa na vyučovanie,
- rozvíjať humánne a priateľské vzťahy medzi rovesníkmi,
- rozvíjať vzájomnú toleranciu a sebaúctu,
- rozvíjať prosociálne správanie s rešpektovaním individuálnych osobitostí, potrieb a záujmov,
- rozvíjať vzťah k životnému prostrediu, venovať pozornosť súčasným ekologickým problémom a ochrane prírody,
- posilňovať organizované využívanie voľného času ako prevenciu pred drogovou závislosťou,
- poskytovať aktívny aj pasívny oddych na regeneráciu fyzických a psychických síl.

2 Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje dennou formou. Forma organizácie výchovy a vzdelávania v školskom internáte v súlade s § 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je **týždenná**.

3 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školských internátoch je **štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk**.

4 Tematické oblasti výchovy

Tematické oblasti výchovy reprezentujú odporúčaný obsah pre výchovno-vzdelávaciu a záujmovú činnosť v školskom internáte. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy boli adaptované vo vzťahu k požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí a žiakov, ako aj trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, diferenciacia, individualizácia a i.). Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda

4. Spoločnosť a príroda

5. Kultúra a umenie

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Netvorí uzavretý celok, ale otvorenú obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania a výchovy vo voľnom čase. Ich implementácia do výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom internáte nie je podmienená striedaním všetkých oblastí počas jedného pracovného týždňa, ale je nevyhnutné zabezpečiť komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa a žiaka vo všetkých oblastiach. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské internáty plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom aj interpersonálnom rozvoji detí a žiakov a ich príprave na život.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

Tematická oblasť výchovy: Komunikácia a práca s informáciami	
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy	Ciele tematickej oblasti výchovy
Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy. Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti. Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detekovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita a subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií. Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.	<ul style="list-style-type: none">- Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.- Kultivovať zručnosti komunikácie využívaním všetkých dostupných foriem komunikácie ako verbálnej, neverbálnej, komunikácie činom, partnerskej komunikácie, online komunikácie.- Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.- Orientovať sa vo svete "Internet vecí".- Používať kritické myslenie pri práci s informáciami získavanými z rôznych zdrojov a z internetu.- Spolupracovať v online prostredí využívaním kolaboratívnych nástrojov a funkčnou prácou s aplikáciami.- Upevňovať vlastné prezentačné zručnosti cez rozvíjanie komunikačných zručností a zručností diskutovať a obhajovať vlastné názory.- Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.- Využívať matematické myslenie, logické operácie pri práci s IKT

Tematická oblasť výchovy: Sebarozvoj a svet práce	
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy	Ciele tematickej oblasti výchovy
<p>Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.</p> <p>Sebadôvera, sebazpoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.</p> <p>Time manažment, sebadisciplína, pevná vôľa.</p> <p>Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba. Soft skills – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.</p> <p>Riešenie konfliktov, správne rozhodovanie sa, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Využívať experimentovanie a bádanie v praktickom živote a štúdiu - Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a finančnú gramotnosť pri úspešnom zapájaní sa do bežného života. - Orientovať sa na pracovnom trhu a uvedomovať si význam celoživotného vzdelávania. - Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa. - Prejavovať záujem o dobrovoľnícku prácu. - Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania. - Používať zručnosti kooperácie a spolupráce pri spoločných voľnočasových aktivitách.

Tematická oblasť výchovy: Zdravie a subjektívna pohoda	
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy	Ciele tematickej oblasti výchovy
<p>Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, ašpirácie, túžby.</p> <p>Postoje, názory. Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako súčasť rastu, života.</p> <p>Subjektívna pohoda (wellbeing) ako schopnosť rastu bez strachu, úzkosti, nežití v obrane. Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť. Pocit spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňovať zásady zdravého životného štýlu, kontrolovať a regulovať svoje správanie v otázkach zodpovednosti za vlastné zdravie. - Zapájať sa do realizácie aktivít na podporu telesného a duševného zdravia, aktívneho oddychu a relaxácie. - Uplatňovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny. - Zvyšovať informovanosť o negatívnom vplyve užívania návykových látok na kvalitu života a zdravie človeka. - Zvyšovať úroveň svojej emocionálnej inteligencie uplatňovaním zručností empatie, aktívneho počúvania, ovládania svojich kladných aj záporných emócií. - Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom. - Upevňovať vlastnú prosociálnosť vo vzťahu k spolužiakom, rodičom, učiteľom, vychovávateľom a ďalším aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu. - Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám

	<p>a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Získať správne držanie tela a kultivovaný pohybový prejav.
--	--

Tematická oblasť výchovy: Spoločnosť a príroda	
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy	Ciele tematickej oblasti výchovy
<p>Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené skupiny) skupiny. Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu. Medziludské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita. Trvalo udržateľný rozvoj. Globálne problémy ľudstva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti. - Spolupodieľať sa na živote v skupine. - Obmedzovať ovplyvniteľnosť aktívnymi skupinami spochybňujúcimi demokratické hodnoty. - Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich s osobnými, spoločenskými, alebo globálnymi situáciami. - Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu. - Upevňovať poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu. - Predchádzať vplyvu sociálno-patologických javov, prevziať zodpovednosť za svoje konanie.

Tematická oblasť výchovy: Kultúra a umenie	
Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy	Ciele tematickej oblasti výchovy
<p>Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje. Rozmanitosť a vplyv iných kultúr. Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina. Náboženstvá. Národnostné menšiny. Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti. - Nadobudnúť interkultúrne spôsobilosti a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti. - Využívať rôzne formy umenia (hudobné,

	<p>výtvarné, dramatické, tanečné, pohybové a pod.) na vlastné sebvýjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, rozvoj vizuálnej gramotnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia a širokých kultúrnych kontextov a tradícií. - Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku. - Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti. - Využívať aktivity múzeí, galérií a divadiel pre zmysluplné využívanie voľného času, možnosť vlastného vzdelávania a aktívny oddych.
--	---

2 Výchovný plán

Výchovný plán školské internátu obsahuje zoznam oblastí výchovy s vymedzením najmenšieho počtu výchovno-vzdelávacích činností v rámci výchovného programu na obdobie školského roka.

Tematické oblasti výchovy	Počet výchovno-vzdelávacích činností vo výchovných skupinách ŠI
Komunikácia a práca s informáciami	33
Sebarozvoj a svet práce	33
Zdravie a subjektívna pohoda	33
Spoločnosť a príroda	33
Kultúra a umenie	33